

Pojęcie i rodzaje neologizmów

Neologizmy dzielimy na:

a. leksykalne:

- wyrazowe – którymi są zapożyczenia lub wyrazy utworzone dla nazwania nowych przedmiotów i pojęć, np. *wideo, blachowkręt*
- frazeologiczne – nowe związki frazeologiczne, np. *trzymać język za zębami*

b. semantyczne (znaczeniowe, neosemantyzmy) wyrazy, które otrzymały nowe znaczenie, np. *myszka*

c. słowotwórcze wyrazy utworzone od wyrazów funkcjonujących już w języku polskim poprzez dodanie przyrostków lub przedrostków albo przez odrzucenie przyrostka wyrazu podstawowego, np. *Zetka*

Zadanie 1. Poniżej podano kilka wyrazów. Wyjaśnij ich znaczenie i mechanizm powstania.

<i>Zetka</i>	[np. wyraz powstał od nazwy Radia ZET]
<i>babka</i>	[np. ciasto i kobieta, znanemu już słowu dodano nowe znaczenie]
<i>zimowisko</i>	[np. obóz zimowy, powstał przez dodanie przyrostka]
<i>wpakować się w kłopoty</i>	[np. mieć kłopoty na własne życzenie]

Zadanie 2. Wypełnij wolne miejsca. W grupie A wpisz nazwy wykonawców czynności, w grupie B definicje neologizmów:

Grupa A

- – ten, kto jeździ na deskorolce
- – uczeń chodzący na wagary
- – ten, kto podnosi ciężary
- – ten, kto płaci podatek VAT

Grupa B

karierowicz –

tankowiec –

budżetówka –

telemaniak –

Zadanie 3. Poniżej podano wyrazy i zwroty. Ułóż z nimi zdania tak, aby podane słowa wystąpiły w nowym znaczeniu (np. z języka młodzieży, sportowego).

Wzór: **bojówki wojskowe – Mój brat uwielbia nosić spodnie bojówki.**

laska babci –

wysoka **wieża** –

mała **mysz** –

worek na ziemniaki –

kosz ogórków –

szara **komórka** –

gazy **czadowe** –

taśma klejąca –